

2018-09-19

Ärendenummer
NV-01530-18

Protokoll för möte med Tillsyns- och föreskriftsrådet

Tid: Onsdag den 19 september, kl. 10 - 15.45

Plats: Naturvårdsverket, Lokal Tyresta

Närvarande:

Gunilla Ewing Skotnicka, Naturvårdsverket, ordförande
Christian Haglund, Naturvårdsverket
Helena Segervall, Kemikalieinspektionen
Mona Strandmark, Jordbruksverket
Daniel Sundvall, Folkhälsomyndigheten
Ann Lundström, Havs- och vattenmyndigheten
Robert Öjermark, Försvarsinspektören för hälsa och miljö
Gustav Enander, Länsstyrelsen Jönköping
Karin Sigvardsson, Länsstyrelsen Östergötland
Michael Öhlund, SKL
Helena Götherfors, Södertälje kommun
Marie Becker, Miljö- och energidepartementet
Maria Werleskog, Miljö- och energidepartementet
Martina Berg, Energimyndigheten
Monika Magnusson, Naturvårdsverket, sekreterare

1. Mötet öppnades.

2. Föregående protokoll fastställdes.

3. Dagordningen fastställdes.

4. Om ToFR-kansliet just nu.

Rekrytering efter Camilla Johansson pågår. Frågor kan under tiden ställas till Monika Magnusson. Det går inte att logga in på samverkansforumet längre. En sharepointyta ska ersätta samverkansforumet. Mer information om detta kommer när det är klart.

5. Presentation av Energimyndigheten

- Energimyndigheten erbjuder utbildningar till inspektörer och handläggare.
- Motiverande samtal en framgångsfaktor i projektet om incitament för energieffektivisering. Projektet tar avstamp i miljöbalkens hushållningsprincip. Rådet diskuterade gränsdragningen mellan rådgivning och tillsyn. Energimyndigheten vill följa upp projektet för att ta reda på vilka effekter åtgärderna inom projektet haft.
- Energimyndigheten vill synka sin vägledningsplan med övriga myndigheters planer. *(Presentation se bilaga 1)*

6. Nytt från miljö- och energidepartementet

Miljömålen – nya etappmål, Miljömålen – med sikte på framtiden, Skr. 2017/18:265, KOM:s handlingsplan för förbättrad efterlevnad av miljölagstiftningen och miljöstyrningen, WHO:s - nya guidelines om buller och hälsokonsekvenser, lanseras den 10 oktober och Utredningen - Effektivare miljöprovning ska främja grön omställning. *(Se bilaga 2)*

Proposition med anledning av miljöutredningen kommer tidigast till våren. Vissa frågor, t.ex. om ToFR, måste kanske lösas tidigare.

Rådet diskuterade Kemikalieinspektionens hemställan om att flytta tillsynsansvaret för nematoder, insekter och spindeldjur (NIS) till Naturvårdsverket och Jordbruksverket. Jordbruksverket har inga invändningar mot detta men Naturvårdsverket anser att nuvarande fördelning av ansvaret ska ligga kvar. Keml genomför ingen tillsyn idag. Syftet med tillsynen ligger inom området biologisk mångfald där Keml saknar kunskap. Det handlar inte om själva produkten utan om verksamheten där den används. Förslaget behöver beredas vidare och remitteras även till GMO-myndigheterna.

7. Offentliga utredningar som berör ToFR

- Utredning om fosforåterföring ska påbörjas.
- Översyn av terrängkörningslagstiftningen. NV har regeringsuppdrag att ta fram underlag till denna.
- Promemorian om vattenverksamheter. Plan för att påbörja omprovning av alla vattenkraftverk (cirka 2000) inom 20 år ska tas fram när lagstiftningen träder i kraft. Fonderade medel kommer att finnas.

8. Aktuellt från IMPEL

- Moa Ek presenterade aktuellt från IMPEL. *(Se bilaga 3)* Naturvårdsverket kommer att skicka ut en lista över projektförslag med förfrågan om intresse att delta till ledamöterna i ToFR.
- Forum under ECHA har samlat allt som rör tillsyn och det fungerar mycket bra. Keml erbjuder Moa att delta på ett Forum möte för att få input.

- Myndigheterna deltar i flera olika EU-forum. Risk att vissa saker hamnar mellan stolarna. Föreslogs att införa en ny punkt på agendan.
- SKL har EU-tema på nästa miljöskyddskonferens. Hur de lokala myndigheterna i EU-arbetet ska bl.a. diskuteras då.

9. ToFR:s workshop om en miljötillsynsstrategi

- (Presentation bild 1-4 i bilaga 4) Tomas Waara och Jenny Jonsson, Naturvårdsverket redogjorde för planeringen av ToFR:s workshop. Förberedelserna går bra. Arbetsgruppen har varit ett bra stöd.
- Under dagen ska diskussioner prioriteras. Underlag med bl.a. ett par filmer kommer att skickas ut i förväg.
- Utgångspunkter för dagen är bl.a. att begreppet nationellt styrande dokument istället för strategi ska användas för att inte fastna i definitioner. Vidare att konsensus inte behöver uppnås och att dagen ska avslutas med ett medskick till rådet.
- Diskussioner ska föras utifrån tre frågeställningar: Vad är nationellt prioriterat inom tillsynen, vad tillsynsmyndigheterna ska göra och vad tillsynsmyndigheterna ska uppnå.
- Gruppdiskussionerna leds av två personer. En som för diskussionen framåt och en som dokumenterar. Resultatet ska sorteras in under tänkbara rubriker i en strategi.
- Det finns två platser per rådsmyndighet och det är bra om rådsledamöterna är med på workshopen.
- Hur mycket dokumentet ska styra, kan diskuteras på workshopen. Viktigt att påpeka att dokumentet inte kommer att styra all tillsyn. Det finns saker utanför.
- Bra om fler än deltagarna från NV pratar inledningsvis. Visa att det är rådets workshop.
- Det finns inga hinder att myndigheterna tar fram en strategi även om det inte finns ett särskilt regeringsuppdrag. Förslaget i miljötillsynsutredningen innebär att tillsynsmyndigheterna ska ta hänsyn till strategin i planeringen.
- Resultatet av ws behöver analyseras. Innehåll ska diskuteras på ws men inte hur strategin ska tas fram. ToFR tar hand om resultatet och fortsätter arbetet, eventuellt i en arbetsgrupp.

10. Miljösamverkan Sveriges projekt om utvecklad vägledning och miljöbalksdagarna

(Se bild 5-8 i bilaga 4) Tomas Waara och Jenny Jonsson berättade om vägledningsprojektet. Andra metoder för vägledning efterfrågas. Tvåstegsmodellen är kritiserad. Kompetensen är spridd på kommuner, lst och nationellt. Användarfokus viktigt i projektet. Stort deltagande i projektet. (NV, lst, kommun, MSS och miljösamverkan). Ska omfatta all vägledning enligt MB. Inte enskilda sakfrågor utan systemet som helhet. Centrala myndigheter är mottagare av resultatet. Bestämde att ToFR behöver vara referensgrupp till projektet.

(Se bild 9 i bilaga 3) Miljöbalksdagarna – hållbara principer i ett samhälle som förändras.

11. Senaste nytt från ledamöterna

Länstyrelsen: MSS ska göra en förstudie om "Tillsynsutbildning i ny tappning" Ett inspel från rådet är att så mycket som möjligt ska vara tillgängligt för både för kommuner och länsstyrelser. Övriga inspel från ledamöterna skickas till Karin eller Gustav. MSS kommer att skicka ut en lista med förslag på kommande projekt för synpunkter.

Folkhälsomyndigheten: har fått många frågor pga. den varma sommaren. Ger anledning se över vägledningen om bl.a. temperaturer inomhus. Har även fått ett regeringsuppdrag med anledning av värmeböljan under sommaren. Det har varit ett legionellautbrott under sommaren med ett 40-tal sjuka i olika delar av landet. Samverkansmöte med Naturvårdsverket om vägledning om legionella under oktober. Ska samverka med Strålsäkerhetsmyndigheten om radon som tagit över en del av ansvaret för TVL.

Jordbruksverket: Gjort ändringar av föreskrifter om uttag av foder med anledning av sommarens torra. Har fått önskemål om generell dispens om spridning efter 1 november. Detta är dock inte möjligt, utan måste ges i enskilda fall. En Länsstyrelse hade gett felaktigt besked och gett dispens för en hel kommun.

SKL: Ordnar miljöchefskonferens den 15-16 november med EU-tema. Vatten är en prioriterad fråga. Ny taxa kopplad till behovsutredningen har tagits fram. Ordnar tillsammans med Naturvårdsverket en dag om tillsyn av avloppsreningsverk 22/11. Syftet är att ta fram en samlad bedömning av tillsynsbehovet. Några länsstyrelser och kommuner deltar.

Försvarinspektören för miljö och hälsa: Tar fram författningssamling för åtgärdsprogram för skydd av vattentäkter. Det finns ett samverkanskrav med länsstyrelserna. Oklart hur det ska hanteras. Både NV och HaV har erfarenhet av informationshantering och kan ge tips. Har fått ett ökat ansvar för strålningsfrågor och behöver samverka med Strålsäkerhetsmyndigheten och Arbetsmiljöverket.

Södertälje kommun: Schaktmassor och material från förbifart Stockholm ger många ärenden. Oklart hur lagstiftningen ska tolkas.

Havs- och vattenmyndigheten: Åtgärdsprogram för hav och vatten ska redovisas till EU. Ny lagstiftning om vattenmiljö och vattenkraft. Spiller även över på miljöfarlig verksamhet. Föreskrifter miljökvalitetsnormer för vatten behöver ses över och vägledning behövs. Har fått frågor om vattenuttag med anledning av sommarens torra.

Kemikalieinspektionen: Tagit beslut om att fler grödor får användas pga. torkan. 26 beslut om nya bekämpningsmedel. Samverkansprojekt om golfbanor (växtskyddsmedel) NV + JoV. Uppstartsdagar och studiebesök har genomförts. E-cigarett info till allmänhet och myndigheter och primärleverantörer inom kort. Tillsammans med FoHM. Info om att TM bör vänta med tillsyn tills KemI haft tillsyn över primärleverantörer. Går längre i sin vägledning än tidigare.

Naturvårdsverket: Prioriterar tre utvecklingsfrågor från miljötillsynsutredningen: miljötillsynsstrategin, vägledningssystemet och uppföljning/utvärdering. Har tagit fram en intern process/guide för arbetet med vägledningar. (Se bilaga 5). Arbeta med vägledning om 2 kap. MB pågår. Vägledning om 6:e kap har omarbetats och finns på webben. En handlingsplan för klimatanpassning tas fram inom ett regeringsuppdrag. Innebär även ändringar i befintliga

vägledning- klimatperspektiv. Plastfrågor är fortfarande stort. FU 2019 på gång. Åtgärdsförslag inom sex temagrupper har tagits fram och i bred samverkan. Första versionen av 1st handlingsplaner för grön infrastruktur kommer i oktober. Påverkar många samhällsprocesser.

12. Författningar

Natur- och kulturvärden i jordbruket. Kontakt har redan tagits. (JoV och NV). HaV har haft två remisser MKN för vatten och hav.

13. Övriga frågor

Förvaltningslagen: FoHM tittar på hur förändringarna påverkar myndighetens arbete. 41§ om överklagan. Egentligen inget nytt. Ett pressmeddelande (olivoljemålet) bedömdes som beslut. Kan råd och stöd i enskilda frågor omfattas av 41§? Finns exempel från andra myndigheter? Även kommunikationskraven utökas med nya lagen. Oklart ännu hur förvaltningslagen ska tolkas, rättspraxis får visa. Bra fråga att lyfta på kommande ToFR-möten eftersom förvaltningslagen berör alla myndigheter.

14. Kommunikation av dagens möte

Utkast till protokoll inklusive presentationer skickas ut kort efter mötet.

15. Nästa möte 14 november

- Miljösamverkan Sverige kommer och pratar om sitt projekt Tillsyn av kommuners miljötillsyn
- Gemensam TVL-plan – någon från arbetsgruppen berättar?
- Utvärdering av ToFR:s verksamhet 2018
- Beslut om verksamheten 2019
- Resultatet av workshopen
- Andra inspel välkomnas

Vid protokollet:

Monika Magnusson
(Sekreterare)

Gunilla Skotnicka Ewing
(Ordförande)